A PÁLYÁZÓK 2—2 DIJNYERTES RECEPTJÉT IS OLVASHATJA 1935-ÖS KÉPES NAGY NAPTÁRUNKBAN!

Alberta és Ontario vezet!

HATVAN KANADAI MAGYAR ASSZONY 3,355 SZAVAZATOT ÉRDEMELT A "MI LAPUNK" ORSZÁGOS RECEPTPÁLYÁZATÁN — DIAMOND CITY "SZÉKELY GULYÁS" RECEPTJE VITTE EL AZ ELSŐ DÍJAT — WELLANDI BOROS "MANDULA PUDDING" A MÁSODIK ÉS A "BÁNÁTI" JELIGÉJŰ "GOMBÁS TEKERCS" RECEPT A HARMADIK A SZAVAZATOK ARÁNYÁBAN — JÖVŐ SZÁMUNKBAN KÖZÖLJÜK A NYERTESEK NÉVSORÁT

Hatodfél hónapja megindított receptpályázatunk szavazási határidejét többszörös meghosszabbitás után április 25.-én lezárván, a beérkezett szavazatok összegezése alapján örömmel állapitjuk meg, hogy olyan érdeklődést tanusitottak ezen mozgalmunk iránt lapunk nőolvasói, amire aligha volt példa Magyar-Kanada történetében. Nem kevesebb, mint 3,355 szavazat érkezett a "Kanadai Magyar Ujság" hasábjain közölt receptekre 1,695 szavazólapon!

Minden szavazócédulán három szavazatra volt hely, sokan azonban csak két, avagy egyetlen egy receptet próbáltak ki és tartottak jónak. Más esetekben viszont 4-5 receptet is elismerésre méltattak, sőt Békevár asszonyai rekordot teremtettek azáltal, hogy 17 szavazatot adtak le egyetlen lapon az "Egy szál árvácska" jelige alatt közölt torta-receptre; ez utóbbit szerintük többen dicsérték meg egy összejövetel alkalmával, mint ahány szavazat egy levélpapirosra ráfér.

Noha a nyertesek neveit az eredeti levelek nyomán csak legközelebbi számunkig tudjuk megállapitani, nem tesszük tovább próbára a pályázók türelmét, hanem itt közöljük a szavazás eredményét: Diamond City jelige 212 szavazat, Welland 207, Bánáti 201, G.M. 194, Őszi rózsa 182, Grimsby 157, Fenyőillat 133, N.N. 133, Saltcoats 124 Egy szál árvácska 123, Kék nefelejts 121, Jó szerencse 115. Az uj otthon 107, Anyuka 101, Wilsonville és Antelope 98, Bácskai konyha 93, Cana 89, Békevár 78 Diamond City II. 77, Kipling 73, Magyar sütő-nő 55, Parkerview 55, Rosebuds 51, Melville 47, Bender 43, Mariska 43, Lytton 36, Kunsági asszony 35, Kennedy 31, Zala 30, Young lady B.C. 22, Stirling 21, Farmerné 18, Dewey 17, Badger 14, B.B. 11, Norwood 10, Livelong 9, Ladányi 8, Kelowna 7, Your truly 6, Temesvár 6, Steelman 6, Keresztur 5, Irmengárd 5, Fehér vagyok 5, Red Deer 5, California 5, Elrose 5, Mrs. F.B. 5, Rivertoni 4, Hardieville 4, Juliska 3, Rossington 3, Szatmáry 3, Reward 2, Patricia 2, Torontáli és Menisino 1-1. Itt emlitjük meg, hogy 17 pályázó két jelige alatt küldött be receptet s igy a rájuk eső szavazatokat összeadva, a több szavazatot érdemlő jelige alatt adtuk az eredményt.

A november 10-iki számunkban közzétett $100.00 értékü dijat a fenti szavazatok arányában osztjuk ki a nyertesek között, még pedig ugy, hogy az első 12 "nagy" porcelán-dijat azoknak juttatjuk, akiknek előfizetése előre rendezve van, mig a második 12 dijat azon legtöbb szavazatot nyerő receptek beküldői kapják, akiknek előfizetése bizonyos tavaszi tatarozást igényel. Miután mindazokat meg szeretnénk jutalmazni fáradtságukért, akik szavazatot kaptak, az előre bejelentett 24 dijon felül előfizetési kedvezményben részesitjük a sikeres résztvevőket.

ÁLLÁSPONT

Autóvezető: Micsoda dolog ez kérem? Ilyen veszélyes kanyarodó és nincs semmi jelzés!

— Tettünk kérem ide egy igen szembetünő, nagy jelzőtáblát, de miután két évig egyetlen baleset sem történt, elvittük más helyre.

REVIZIÓ NÉLKÜL NINCS LESZERELÉS!

Folytatás az 1-ső oldalról

A repülőgépek és léghajók tökéletesitése közismert. A légi járműveket a jövő háborujában csapatszállitásra is használhatják, hiszen egyes gépmadarakma már képesek több, mint 120 személyt szállitani. Állitólag az amerikaiak olyan óriási hadiléghajót épitenek, amelyet 14 mótor hajt és 300 főnyi katonaságot fogadhat be.

Az amerikaiak föltaláltak olyan tükörkészüléket is, amelyet a légi jármüre szerelnek föl és amely lehetővé teszi, hogy a pilóta a mögötte lévő célokra géppuskával tüzeljen. De ez mind semmi!

A léghajókról és a repülőgépekről a jövő háborujában repülőbombákat dobnak le. Az ilyen bombák gyártása a tökéletességig fejlődött Robbanó töltésük olyan anyagokból áll, amelyek hatása sokszorosan fölülmulja a dinamitét, ekrazitét s egész városrészeket romhalmazzá változtathat. A légi járművekről hajitott gránátok különösen hatásos eszközök a ten geralattjárók ellen, mert már a viz szinével való érintkezésük pillanatában robbannak, tehát nem is kell, hogy szilárd testhez csapódjanak.

A légi járművekről mérges gázokat tartalmazó bombákat is lőnek. Sok ilyenfajta gázbombát találtak föl, többek között olyat is, amelyek ellen nem lehet az eddig ismert gázálarcokkal védekezni.

Az embernek a sztratoszférába való behatolását is ki akarják használni az emberiség pusztitására. A sztratoszféra-légijármü tizezer font "haszonterhet" bir el és óránként 400-500 mérföldnyi sebességgel halad. A jármü szárnyainak végeire szóróberendezést épitettek be azzal a rendeltetéssel, hogy ezekkel a zuhanyokkal járványt-terjesztő bacillus milliókat dobjanak le A bombák és bacillusok leszórása automatikusan történik.

A hadi légi járművek veszélyességét növeli még az a körülmény is, hogy valószinüleg rövidesen föltalálják a zajtalanul közlekedő légi járműveket. Legalább is a kisérletek ebben az irányban már folyamatban vannak.

De a légi támadások elhárítására irányuló kisérletek sem szünetelnek. Az elháritóágyukat az utóbbi időben olyan készülékkel látták el, amely az ágyut villamos uton állitja be. A tüzvezetés önműködően történik. Ennek a készüléknek a kiszolgálására elég egyetlenegy ember, akinek a föladata abban áll, hogy a távolságmérőt az ellenséges légi jármüre állitsa be. Abban a pillanatban, amikor a gép a látcső látókörébe kerül, már el is érheti az elháritóágyunak a tüze. Hetven srapnell érheti percenként a repülőt.

A készülék láthatatlan fényt küld ki a térbe. Abban a szempillantásban, amelyben a fény a légi jármüvet eléri, a figyelő meglátja a repülőgépet, anélkül, hogy a figyelőt észre lehetne venni. Ettől a pillanattól kezdve a figyelőnek csak az a dolga, hogy légi jármüvet a célkereső készülék látókörében tartsa, amely készülék az ágyukkal automatikus összeköttetésben áll. A légi jármü néhány percen belül lezuhan — ha csakugyan ugy müködik az elháritóágyu, amint ezt remélik.

A sztratoszféra-bombavetők támadása ellen is terveztek már ugynevezett sztratoszféra-tüzérséget.

Akár lehet védekezni a légi támadások különböző módja ellen, akár nem, annyi bizonyos, hogy a jövő háborujában néhányezer háboru specialista a gyilkolás technikájának a szolgálatában áll, de az emberek milliói: férfiak, nők, aggok, gyermekek egyaránt védtelen áldozatai lesznek a hadiszerszámoknak.

Az emberiség süketen és vakon tántorog a szakadék szélén. Ha rövidesen önmagára nem eszmél, eléri a szomoru vég. Ebből a készülő katasztrófából is, éppen ugy, mint a rettenetes gazdasági válságokozta nyomoruságból csak egyetlen kivezető ut van: a kölcsönös megértés utja.

Tevékeny évet zárt le a winnipegi Kat. Nőegylet

Mint már jelentettük, a préri-főváros katolikus hitközségei által közösen rendezett nagy bazáron lelkes buzgalommal és megérdemelt sikerrel vettek részt a magyar Kat. Nőegylet tagjai, sőt a fiatalabb nemzedék is dicséretreméltóan szerepelt a müsorral egybekötött ünnepségen. Anyagilag is szép eredményt értek el ez alkalommal a magyar asszonyok, amennyiben $112-os, tekintélyes összeggel gyarapitották a templomalapot, miután a bazár tiszta jövedelmét teljes egészében e nemes célra forditották. Ugyancsak nagy eredménynek számit, hogy a válságos idők dacára $130-t tesz ki a Nőegylet vagyona.

A közelmultban zárta le az évet ez a rövid, de tevékeny multra visszatekintő magyar tömörülés, mely lelkes tisztikarral az élén, 45 főnyi taglétszámával mind nagyobb szerepet játszik a hitközség életében. A "Kanadai Magyar Ujság" részletesen beszámolt azokról a mükedvelő előadásokról, társadalmi összejövetelekről, melyek révén a közérdekét kivánta szolgálni a Nőegylet. Külön meg kell azonban emlékeznünk arról, hogy a beteg tagok látogatásával, sőt a szegényebbek szükséghez mérten kisebb-nagyobb összegekkel való segélyezésével hézagpótló hivatást teljesit a Kat. Nőegylet a magyar hitközség keretein belül.

Magyar Füszerüzlet

Levélbeli rendelésekre vidékre is szállit. Legfinomabb füszer- és csemegeáruk állandóan raktáron. Valódi kalocsai édes, nemes paprika! Tegyen egy próbarendelést! — A magyarság szives pártfogását kéri

POCZIK GYULA
tulajdonos
353 Henry Ave. Winnipeg, Man.

HARMADIK ÉVE ÖRVENDEZTETJÜK MEG KERTÉSZKEDŐ ELŐFIZETŐINKET KIVÁLÓ MINŐSÉGÜ, CSIRAKÉPES

INGYEN KONYHAKERTI VETŐMAGVAK

szétosztásával. — 80 cent értékü magot kaphat ajándékba!

Éppen a megélhetéssel folytatott nehézségek könnyitése céljából határozta el a "Kanadai Magyar Ujság", hogy mindazon olvasóinak az idén is teljes konyhakertre elegendő vetőmagot ad ajándékba, ha előfizetésének rendezése cimén két dollárt KÖZVETLENÜL a kiadóhivatalba beküld. Az egyik nagy kanadai magkereskedéssel kötött megállapodás értelmében több mint 80 cent értékü, kiváló minőségü vetőmagot küldünk ki postai bérmentesitéssel mindazoknak, akik ezt a kinálkozó alkalmat nem akarják elszalasztani. A tizennyolc fajta konyhakerti vetőmag-gyüjtemény a következőkből áll:

1. BAB (zöld avagy vajbab), "Improved Golden Wax", 1 ounce sulyu csomag, különösen korai, egy láb magasra növő, bőtermő bokros fajta.
2. BORSÓ (zöldborsó) "American Wonder" 1 ounce sulyu csomagban, egyike a legnépszerübb, korai fajtáknak, mely a legészakibb vidéken is bőtermést biztosit.
3. HAGYMA (vöröshagyma) "Jellow Globe Danvers" 1 nyolcad ounce csomagban, bőtermő, télire is nagyszerüen eláll.
4. KALARÁBÉ "White Vienna Kohl Rabi" 1|8 ounce, zamatos, nagy termést ad, nem fás, nem pudvás fajta, nyersen is igen élvezetes.
5. KÁPOSZTA "Danish Ball Head" 1|8 ounce, nem kevesebb, mint 1000 fontot nyomó termést ad, hatalmas, kemény fejeket igér.
6. KUKORICA (csemege- vagy asztali tengeri) "Golden Bantam" 1 ounce, elismerten a legkiválóbb amerikai minőségü, 7 inch hosszura megnövő csutkán 8 soros izletes termést ad.

Kivánatra eredeti óhazai Hatvani-féle fekete kukoricából küldhetünk egy próba-csomagot azoknak, akik tavaly még nem próbálták ki ezt a kiváló fekete-szemü csemegét. Irja meg a rendeléskor, hogy a Hatvani, avagy "Golden Bantam" kukoricamagot kivánja!

7. PAPRIKA (husos zöldpaprika) "Bull Nose or Large Bell" két láb magasra növő száron 3 inch hosszu és 2 inch átmérőjü édes zamatu gyümölcsöket hoz, töltött paprikának, ugyszintén nyersen is kiváló.
8. PARADICSOM "Earliana", a legkiválóbb korai, gyönyörü vérvörösre érő fajta, mely idejében való kacsozás esetén igen bőtermő.
9. PASTERNÁK "Half Long Guernsev" 1|4 ounce, a Kanadában legjobban bevált, 10 inch hosszu változat, amely egész télre eláll.
10. PETREZSELYEM, valódi tengerentuli "Turnip Rooted Parsley", melyet meg sem vásárolhat a magkereskedésben. Gyökere izletes, zöld levele pedig valóságos tárháza az élet-erősitő "Vitamin"-nak. Jó magyar leves el sem képzelhető petrezselyem zöldje nélkül!
11. RETEK (asztali retek) "Sparkler White Tip", 1|4 ounce, a legrohamosabban növő kerti gyümölcs" mely minden héten friss termést ad, ha bizonyos időközökben vetjük.
12. SALÁTA "Black Seeded Simpson" 50 láb hosszu sor vetésére elegendő, nagyfejü, korai fajta, kiválóan gyenge minőségü.
13. SÁRGARÉPA "Chantenay Half Long", 1|4 ounce, a legfinomabb zöldségfélék egyike, melynek nyers állapotban való fogyasztása is igen egészséges.
14. SPENÓT (laboda vagy paraj) "Bloomsdale or Savoy" 1|4 ounce, a legkorabb főzelékfélék egyike, melyet már a legelső tavaszi napon elvethetünk, majd később utána vethetünk, hogy egész nyárra ellátthassuk magunkat ezzel a rengeteg "vitamin" táplálóanyaggal rendelkező veteménnyel.
15. SÜTŐTÖK "Sugar Pie-Pumpkin" 10 inch átmérőre növő cukor-édes csemege, mely nemcsak sütve, hanem sült-tésztában is elsőrendü.
16. TÖK (tökkáposzta) "Long White Trailing", tiz fészekre elegendő mag, mely megfelelő gondozás esetén még az északi vidékeken is kiválóan finom termést ad.
17. UGORKA "Improved Long Green", savanyitásra a legkiválóbb fajta.
18. VÖRÖSRÉPA (cékla) 1|4 ounce, mely mintegy 25 láb hosszu sor vetésére elegendő, télire is eláll.

A fenti kerti magvakon kivül GYÖNYÖRÜ VIRÁGMAGOKAT is küldünk ki, szintén bérmentve, mindazoknak a honfitársainknak, akik EGY és FÉLÉVI előfizetést, azaz $3.00-t küldenek be kiadóhivatalunkba az előbb felsorolt és a következő magokért:

TIZENKÉT SZEBBNÉL-SZEBB VIRÁGFAJTA, ugymint 1. Buzavirág (Bachelors Button), 2. Diszmák (Poppy) 3. Futóka (Climbers), 4. Kék nefelejts (Forget-me-not) 5. Mályva (Holyhocks) 6. Oroszlánszáj vagy tátika (Snapdragon) 7. Őszirózsa (Aster) 8. Petunia. 9 Rezeda (Mignonett) 10. Szalmavirág (Everlasting), 11. Szarkaláb (Larkspur) és 12. Viola.

Ismételten hangsulyozzuk, hogy miután a vetőmagvak beszerzése nekünk is kiadást jelent, csakis azoknak küldhetjük meg az értékes gyüjteményt, akik előfizetésük rendezése fejében két, azaz három dollárt közvetlenül kiadóhivatalunknak küldenek be.

PROLETÁR – SORS

IRTA: SZABÓ LŐRINC,
Beauharnois, Que.

(A "Kanadai Magyar Ujság" eredeti tárcája.)

Már rég tavasznak kellett volna lenni, de valahogy nem akart "nekimelegedni" az idő. Nem csak az idő. Amint nyirkos, borus sötétség nehezedett a Szent Lőrinc vidékére, a lelkeket is valami párás levegő fojtogatta. Szegényes, ütött-kopott benyomást tett a világ. Különösképen a quebeci teherpályaudvar környékén. Mert ide került Jack Szviezsány ujkanadás.

Órákig ólálkodott már a szemező esőben egy megfelelő baksz-káré irányában. Nem volt könnyü mesterség megfelelő alkalmatosságot találni, a hosszu utra pedig nem tanácsos tetőre kapaszkodni. Nem csupán azért, mert lezargatják az embert a policok a legközelebbi diviziónál, hanem mert nyolc évi vándorélet után már megismerte a bevándorló a reumát s nem ázik át, ha feltétlenül nem muszáj.

Vacsoraidő lehetett, mert Jack — akit Zólyomban valamikor Janónak hivtak — igen érezte korogni a gyomrát. De az ilyen nincstelen szegénylegény, mint ő, nem engedheti meg magának a háromszori étkezést naponta. Meg azután mialatt visszamenne valamelyik piszkos külvárosi francia vendéglőbe, hátha elmegy a tehervonat, mely meg sem áll Halifaxig. Azt ő pedig nem akarja elszalasztani. A komája irta, hogy Sidneyben megindult az acélgyár s ő mint hozzáértő hengerdész, hát ha be tud jutni. Most már angolul is gagyog annyit, amennyit éppen kell, a sinforgatáshoz pedig ért ugy akárcsak három kanadai. Hiszen Brézóban tanulta még gyerekkorában!

Igy hát korgó gyomorral várta a jószerencsét jelentő tehervonatot egy talpfahalom mellett Janó, midőn egyszerre egy "Stick'em up!" kiáltás riasztotta fel aléltságából. Hirtelen felugrott, de ekkor az oldalába bökött egy revolvert a három támadó egyike. Franciául hadartak neki valamit, de ő ijedtében akkor sem értette volna meg, ha a saját anyanyelvén beszéltek volna hozzá. Nem sokat magyaráztak azonban, hanem végigtapogatták zsebeit, majd mikor alig néhány ezüstöt találtak, felszakitották kabátját, mellényét és a bélésben kotorásztak az eldugott bankók után. Meg is találtak két egy és egy két dollárost, amit könyörtelenül zsebrevágott a bandavezér, majd pedig eltüntek a ködös sötétségben.

A mi emberünk eleinte azt hitte, hogy valami polic-félék tartóztatják fel s csak mikor messziről felhangzott szitkozódásuk—bizonyára a koncon marakodtak — akkor ötlött eszébe, hogy ezek is amolyan halottrablók, akik nem átallják az utolsó falatot kivenni a legnyomorultabb koldus szájából sem. Csak akkor eszmélt rá, hogy hogy mennyire fog hiányozni az uton az a négy dollár! Csse hitte volna, hogy ennyire becses V. György, meg a walesi herceg képe ott a szive táján . . .

Akármilyen lármával kapott hajba a három francia, szitkozódásukat mind erőteljesebben nyomta el a nagy pöfékeléssel közeledő tehervonat. Csak ne jusson lendületbe, mig ideér — gondolta magában Jack — mert akkor vége az utazásnak, a városba pedig most már hiába megy vissza egyetlen cent nélkül, hiszen éjszakára hol huzná meg magát? Még be is kisérnék a rendőrök.

A tehervonat mind közelebb ért. Mozdonya mint valami feldühösitett vasbika, két oldalra ugy fujta a gőzt, hogy Jack a talpfarakás mögé huzódott. Éppen azon tanakodott, hogy mégis csak meg kellett volna próbálni az állomáson a felszállást, még ha ujból leszállitják is. Ki tud felkapaszkodni az ilyen százkerekü száguldó szörnyetegre? Már-már lemondott a vállalkozásról, midőn ismerős hangok ütötték meg fülét az egyik elhaladó kocsi nyitott ajtaján keresztül. Miért, miért se, mintha nagyon kellemes lett volna a zamatos beszéd s mintha uj erő szállt volna inaiba, elszánt nekilendüléssel rakta egymásután hórihorgas lábait és ugrott a magas vashágcsóra. Szerencsétlenségére a kapaszkodóról lecsuszott a keze és már fejébe tódult a vér, érezte, hogy mindjárt hanyattvágódik . . . midőn erős karok megragadták és bevonszolták a kocsiba.

Még percek mulva is a torkában érezte a szivét Szviezány és olyan fáradt volt, mint éjjel-nappal mázsás fatönköket emelgetett volna Rowyn őserdeiben, mert hát ott "keresett" legutoljára . . . Meg sem mozdult mióta nekitámasztották a teherkocsi falának és csak tekintetével igyekezett megköszönni a segitséget.

A vonat már szabad pályán robogott, a váltók zaját a sinvégek egyhangu csattanása váltotta fel, mire az egyik ingyenutas megtörte a csendet. Jack most vette észre, hogy rajta kivül még hárman vannak, viszont a kérdésből mindjárt megtudhatta, hogy mindhármukat egyazon sors üldözi.

— Are you an immigrant, too?

— Yes, I am a Slovak — mondotta Jack.

— Akkor maga beszél magyarul is!

Jack, aki még a háboru előtt hallotta Hlinka pátert prédikálni a magyarok ellen, mert "elnyomják" a tótságot, azt hitte megcsókolja ezt az embert — mert magyarul szól hozzá.

— Kicsit beszélem magyarul — válaszolta.

— Csak azért, mert igy könynyebben megérthetjük egymást, mint angolul.

— Nono — mondta Szviezsány, aki ezen rövid válasz hangsulyában éreztette, hogy megelégedéssel veszi tudomásul ha őt nem akarják "magyarizálni", sem pedig angol tudományát lekicsinyelni. Csupán tény, hogy jobban esik a hazai nyelv hazaiak között. Ebben pedig nincs semmi politika.

Az eddig szemerkéző eső ezalatt odakint megeredt, sőt imitt-amott a régi baksz-kárába is befolydogált az eső. A négy "utas" mintha az idő és a körülmények hatása alatt megnémult volna. Alig szóltak egymáshoz. Lassan el is szenderegtek, hogy csak egyik-másik állomáson ébredjenek fel, amidőn nagy zökkenővel megállt avagy indult a vonat és a fapadlón nagynehezen elhelyezkedő emberek csont jait is megzörgette.

Hajnaltájt arra ébredtek hogy a magyar elkiáltotta magát:

— Az árgyéllusát!

— Mi baj? — kérdezte a másik.

— Tengeren keresztül megy a vonat.

— Tyü, a teringettét neki.

Mindannyian az ajtó nyiláshoz mentek. Tényleg ugy látszott, mintha a tenger kellős közepén épitették volna a vasuti pályát. Egyikük sem járt arra még s igy eleinte érdekesnek tünt fel a dolog, a vonat azonban nagyon lelassitott, amit mindannyian gyanusnak véltek.

— Hát ez nem tenger — vitatta az egyik. Olyen ez, mint amikor az oláhok nem reperálták a töltést és kiöntött a Kőrös.

— Szóval árviz.

— A' lesz.

Nem sokáig beszélgettek, mert a vonat megállt s kiabálások hallatszottak a szerelvény eleje felől. A kiváncsiság pedig ilyenkor hallgataggá teszi az embert. Utóvégre itt is pusztulhatnak, ha elmossa a töltést az ár. Füleltek.

— Alkalmasint baj van — mondta az egyik.

Kinéztek. Meglepetésükre egész tömeg verődött össze a mozdony körül. Ugy látszik nem ők utaztak egyedül "Kolumbusz-tikettel"!

— Nézzük meg mit tehetünk, — ajánlotta a Kőrös-vidéki.

A többiek követték.

A mozdonyhoz érve, kiderült, hogy miért állott meg a vonat. A viz már átfolyt a pályán és kimosta a vékony kavicsréteget a talpfák alól. Az "utasok" a személyzettek együtt csak nézték a dolgot, de egyelőre tanakodó álláspontra helyezkedtek. A mozdonyvezető azt vitatta, hogy meg kell várni az utánuk következő vonatot, nehogy összeütközzenek. Szedte is elő a jelzőpatronokat, hogy majd a sinre helyezi a tehervonat mögött. A vonatvezető ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy hátha alámosta a töltést az ár és igy tanácsosabb lesz visszatolatni néhány mérföldet, hogy biztosabb talajon várják be a fejleményeket. Az utasok, legnagyobbrészt siheder angolok, ritkán mosakodó franciák, néhány polyák, ukrán és efféle csak bámulták, mint csobog át a viz és vág mind mélyebb és mélyebb barázdát a mozdony előtti töltés-szakaszon.

Janó, aki sokkal éhesebb volt, mintsem élvezni tudta volna az ijesztően fenséges látványt, életrevaló ötlettel lepte meg társait:

— Miért em tömünk el lukak, vonat mehet Halifaxba?

A három utitárs egymásra nézett. Ha nem lett volna ilyen fenyegető a helyzet, talán még nevettek is volna. Hiába, bármennyire is merész volt a gondolat, volt benne valami a "drotoznyi-fótoznyi mentalitásból. Másként hogyan is gondolhat ember arra, hogy ilyen kezdetleges javitással meg lehet akasztani az elemek következetes pusztitását?

A társaság negyedik tagja, ki se magyarul, se szlovákul, sem pedig angolul nem beszélt valami jól, nagyon fellelkesedhetett a merész gondolaton, mert hamisitatlan svábos kiejtéssel támadt az egyik "train man"-re:

— Habens' einige pick und shafl?

— Sure, why?

— Zum riper'n!

Hát olyan jólzüt rég nem kacagott az angol fékező, mint ekkor. A vonatszemélyzet többi tagjai szintén jót mulattak, midőn megtudták, hogy miről van szó. Miután azonban a mozdonyvezető állásfoglalása győzött és továbbra is ott vesztegelt a vonat, kiadták a négy atyafinak a kért csákányokat és lapátokat, hadd szórakozzanak velük. Legalább felmelegszenek egy kissé. A mozdonysátorból kihajoló fütő azonban tréfásan megfenyegette őket, nehogy még jobban el találják rontani a töltést! . . .

•

Matapedia divizió-állomásra már a "kabusz" nevü utolsó fékezőkocsiban találjuk történetünk négy hősét. A pálya megrongált szakaszát alig két órai munka után ugy rendbehozták közös akarattal, hogy még az utánuk következő személyvonat is áthaladt rajta, persze csak "lépésben". Centapediáról azután segélyvonatot küldöttek ki melynek "extra-gang"-jéhez csatlakozott néhány francia és angol, ugyanazok közül, akik az imént tátott szájjal nézték, amint a négy "bohang" ízzad a pálya rendbehozásán.

A mi embereink eleinte tanakodtak azon, hogy kiszálljanak és ők is jelentkezzenek munkára, az egyik fékező azonban leintette őket. Még ugy járnának, mint a polyákok és ukránok, — mondotta — akiket a rendőrök bekisértek mert a 'törvény tilalma ellenére' tehervonaton utaztak és ezzel megkárositották (?) a vasuttársaságot . . . Maradjanak ők csak nyugton, majd gondoskodnak róluk.

Meg is vendégelték őket a vasutasok derekasan. Mikor pedig Szviezsány — aki végre jólakhatott — a maga módján elmondta nekik, mint rabolták ki a quebeci pályaudvaron, a vonatszemélyzet még össze is adott részére négy dollárt. Általában mindenképen otthon érezték magukat az emberek egészen Halifaxig. A vonat, melyet közös erővel, egy akarattal kimentettek szorongatott helyzetéből, gondoskodott róluk, mig rendeltetési helyükre nem értek. Akárcsak az a föld, ahonnan Kanadába indultak hosszu évekkel ezelőtt. Az a föld, melyen oly sok millió ember békében, jólétben megfért, mig föl nem osztották . . .

A kabuszban jobban esett az alvás, mint a bakszkáré kemény deszkáján s másnapra már megeredt a szóbeszéd erről is, másról is. Fehérre meszelt kis hazai házról, ahol most annyit aggódik a család. Oly nehezen nélkülözött boldog, gondtalan életről, teméntelen sok megaláztatásról, szenvedésről: szóval proletár-sorsról, mindenrről, ami a szegény kivándorolt szivét marcangolja.

Csak egyről nem beszéltek. De minek is beszéltek volna? Csak amikor Halifaxban bucsut mondtak egymásnak és ki-ki megindult a maga célja felé — a kézfogásukban volt valami megindító. Nem csupán az élet hajótörött proletárjainak szivösszedobbanása. Még annál is több, mélyebb valami: az egy szülőföldről valók összetartozandóságának érzése. Az a természetes erő, mely szétforgácsolódva megsemmisül, de egy akaraton még az idegenben is fel tudja tartani a pusztulás árját.